

I. A Banque de France alapítványának missziója

A Francia Nemzeti Bank alapítványát 1995. augusztus 8-án hozták létre. Az alapítvány legfőbb célja, hogy támogassa a Francia Nemzeti Bankot a monetáris politika, valamint a bank- és pénzügyi rendszer területén végzett kutatások során.

Az alapítvány feladata, hogy a tudományos világ és a Francia Nemzeti Bank közti szinergiákat és kapcsolatokat elmélyítse; gyarapítsa az egyes szakterületeken megszerzett tudást, tapasztalatot. Annak érdekében, hogy minél több közös kutatási termék szülessen, az alapítvány kutatási ösztöndíjakat kínál, konferenciákat és tudományos szemináriumokat szervez, valamint a legjobb kutatókat szakmai elismerésben részesíti.

II. A Banque de France alapítványának eszközei

A Francia Nemzeti Bank Alapítvány a következő eszközökkel próbál meg közvetítő és katalizátor feladatot ellátni a pénzügyi világ és a tudományos szféra között:

- Kutatói ösztöndíjak nyújtása a monetáris politika, a bank- és pénzügyi rendszer területén végzett kutatási tevékenység támogatása érdekében. Az ösztöndíjakat - melyek a Francia Nemzeti Bank alapítványa által meghatározott kutatási tematikához kapcsolódnak - rendszeresen meghirdetett pályázatok útján lehet elnyerni.
- Külföldi előadók meghívása, akik egyrészről bekapcsolódhatnak a Francia Nemzeti Bank kutatási munkájába, másrészről a jegybank szakemberei is ismertethetik az előadó kutatási témáját és eddigi eredményeit szemináriumokon vagy egyéb panelbeszélgetéseken.
- Pénzügyi támogatás nyújtása a monetáris politikával foglalkozó, illetve a bank- és pénzügyi rendszer területén kutatásokat végző szervezetek számára. A támogatás történhet egyrészt tagsági díj formájában, másrészről szemináriumok és beszélgetések pénzügyi finanszírozásának formájában.
- Minden évben értékelnek és díjaznak a monetáris politika, a bank- vagy pénzügyi rendszer témakörben írt szakdolgozatokat, illetve minden évben kitüntetéssel illetnek egy-egy fiatal közgazdászt, aki kutatói ösztöndíjban részesül.
- Minden évben megrendezésre kerül az "Alapítvány Napja", ahova meghívják az összes olyan kutatót, aki az elmúlt évben támogatásban részesült a Francia Nemzeti Bank Alapítványa által.

III. A Banque de France alapítványának szervezeti felépítése

Az alapítványt a jegybankelnök, Christian Noyer irányítja, az alelnöki pozíciót a Francia Nemzeti Bank Közgazdasági és Nemzetközi kapcsolataiért felelős igazgatója, Marc-Olivier Strauss-Kahn tölti be. A titkárságot a jegybankban igazgatóhelyettesként tevékenykedő Hervé le Bihan vezeti, illetve az alapítvány kincstárnoka is főállásban jegybanki alkalmazott.

Az alapítvány igazgatósága 11 fős testület, a fenti alapító tagokon kívül a gazdasági minisztériumból, a belügyminisztériumból és az oktatási minisztériumból választottak összesen három tagot. Rajtuk kívül a felsőoktatás és a kutatói szféra képviselői is helyet kaptak az alapítvány vezetésében, illetve egy, korábban a francia jegybank monetáris tanácsában dolgozó tiszteletbeli tag is. Az alapítvány igazgatóságába a Banque de France alkalmazottait (titkár és a pénzügyi vezető) évente választják, az egyetemek és a minisztériumok képviselői három évre kapnak megbízatást. (A jegybank- elnök és az alelnök természetesen jegybanki mandátumuk teljes hossza alatt birtokolják a pozíciót.)

A Banque de France-nál főállásban alkalmazott munkavállalók az alapítványhoz kapcsolódó feladatokat munkaidőben látják el, ennek értelmében nem kapnak külön tiszteletdíjat az alapítványi munkáért. Az alapítványban betöltött pozíciójuk nem kapcsolódik szorosan a Banque de France-nál betöltött pozíciójukhoz és nem is szűnik meg automatikusan, ha a munkavállaló távozik a Banque de France-tól. Ugyanakkor nem volt még példa arra, hogy valaki megtartsa az alapítványi tisztségét a jegybanktól történt távozása után.

Az igazgatóságon kívül az alapítvány rendelkezik egy 18 fős tudományos tanáccsal, melynek tagjai a legnevesebb francia és európai egyetemek professzorai.

BOARD

Founding members

Christian Noyer, Governor of the Banque de France, President

Marc-Olivier Strauss-Kahn , Director general economics and international relations, Banque de France, vice-President

Hervé Le Bihan, Deputy Director, Directorate Monetary and Financial Studies of the Banque de France, Secretary

Guillaume Horny, Directorate Monetary and Financial Studies of the Banque de France, Treasurer

Ex-Officio members

William Roos, Deputy Director, French Treasury Directorate, Ministry of Economy and Finance

Philippe Poirier, Bureau des associations et fondations, Ministère de l'Intérieur

Marc Filser, Scientific Advisor, Directorate General for Higher Education and Professional Insertion, Ministry of Higher Education and Research

Coopted members

Xavier Ragot, Director of OFCE, associate professor, Paris School of Economics

Hippolyte d'Albis, Deputy Scientific Director, Department of Human and Social Sciences, ICNRS

Richard Portes, Professor, London Business School, President of the Center for Economic Policy Research

Honorary member

Denise Flouzat, former member of the Banque de France Monetary Policy Council

SCIENTIFIC COUNCIL

Klaus Adam*, Professor, Universität Mannheim

Camille Cornand, CNRS-GATE

Francesca Cornelli, Professor, London Business School

Anne-Laure Delatte, CNRS - EconomiX, OFCE

Carlo Favero*, Professor, Bocconi University, Milan.

Patrice Fontaine, Professor, Université de Grenoble II, Director of EUROFIDAI

Thierry Foucault*, Professor, HEC Paris School of Management

Jean-Olivier Hairault, Professor, Université Paris 1 and Paris School of Economics

Philipp Hartmann, Deputy Director General, DG Research, European Central Bank

Augustin Landier*, Professor, Toulouse School of Economics

Philippe Martin, Professor, Sciences Po Paris

Robert McCauley, Bank of International Settlements

Franck Portier, Professor, Toulouse School of Economics (GREMAQ-IDEI)

Ricardo Reis*, Professor, Columbia University

Hélène Rey, Professor, London Business School

Silvana Tenreyro, Professor, London School of Economics

Beatrice Weder di Mauro, Professor, Johannes Gutenberg University of Mainz

Charles Wyplosz, Professor, The Graduate Institute

^{*} also members of the evaluation committee

A Banque de France alapítványa nem rendelkezik önálló felügyelő bizottsággal, viszont a Számvevőszék és a jegybanki belső audit is vizsgálja és ellenőrzi működését.

Az igazgatóság feladatai közé tartozik –többek között- az ösztöndíjak odaítélése, vagyis a döntést az alapító tagok közösen hozzák meg. A legjobb szakdolgozat kiválasztásához a jegybanki dolgozók és az egyetemi professzorok körét kibővítették további szakértőkkel a megalapozottabb döntés meghozatala érdekében.

A Banque de France alapítványától kapott válasz szerint az alapítvány önálló jogi entitás, jogilag elkülönül az alapítótól. Az alapítvány igazgatóságának egyik tagja, Guillaume Horny válaszlevelében kiemeli, hogy az alapítvány igazgatósága is teljesen önálló, nem tartozik a Banque de France felügyelete alá. Az alapítvány megfelel a francia jogban az alapítványokra vonatkozó jogszabályoknak, melyek változását folyamatosan nyomon követik. Szükség esetén a működési szabályzatukat is módosítják.

A honlapon szereplő információk szerint az igazgatósági- és tudományos tanácsba tartozó tagok munkáját mindössze egy asszisztens segíti.

IV. A Banque de France alapítványa tevékenységének részletes bemutatása

1. Makroökonómiai műhely

Idén immár nyolcadik alkalommal került megrendezésre a Makroökonómiai Műhely az alapítvány, a CREST, az Ecole Polytechnique, a PSE és a Sciences Po közös szervezésében. A workshop-on a szakmai előadók tudományos munkáikat prezentálják, melyekkel szemben elvárás, hogy a makrogazdaságtan különböző témaköreit érintsék. A meghívott előadók listája nem koncentrálódik csupán Franciaországra, hanem a nemzetközi tudományos világ képviselőiből választják ki a megfelelő előadókat. A workshop kiemelt hangsúlyt fektet a fiatal közgazdászok megjelenésére, így az előadók fele nagyrészt olyan szakemberekből áll, akik PhD fokozatukat hat évnél nem régebben szerezték meg. A szervezők a világ minden tájáról várják a kutatókat egy esetleges előadás megtartására. Az eseményre évente kétszer kerül sor.

A workshop felhívása az alábbi internetes linken érhető el:

http://www.banque-france.fr/fondation/fr/ateliers-de-macroeconomie/ateliers-de-macroeconomie.htm

2. Az Alapítvány Napja rendezvény

Az eseményt legutóbb 2014. június 4-én rendezték meg, ahol az ösztöndíjban részesült kutatók mutatták be a "pénzügyi piacok és pénzügyi stabilitás" és a "gazdasági ingadozások és monetáris politika" témakörökben végzett elemzéseik eredményeit. A következő hasonló konferenciára 2015. szeptember 14-én kerül sor az Alapítvány 20 éves fennállásának ünneplése céljából.

3. Kutatói ösztöndíj

Minden évben elnyerhető a Francia Nemzeti Bank Alapítványának éves ösztöndíja, melyet a monetáris politikához, a bank- és pénzügyi rendszerhez kapcsolódó elemzés területén hirdetnek meg. Évente rendszerint négy ösztöndíjat osztanak ki, melynek éves keretösszege 120 000 euro.

A megkérdezett jegybanki munkatárs véleménye szerint a kutatók támogatása az egyik legfontosabb tevékenysége az alapítványnak. A kutatói ösztöndíjakat rendszerint egyetemi kutató csoportok vagy más kutató munkát végző szervezetek között osztják szét, melyek által a tudományos szféra és a Francia Nemzeti Bank közötti kapcsolat is mélyül. A tematikát az igazgatóság határozza meg a szakmai bizottság előzetes jóváhagyása után, ezt követően az a Francia Nemzeti Bank, illetve más szakmai internetes portálok honlapjairól hivatalos felhívás formájában érhető el. A beérkezett kutatási projekteket egy legalább két főből álló Értékelő Bizottság –melynek tagjai a Tudományos Tanács

tagjai közül kerülnek ki- vizsgálja meg különböző kritériumok alapján: mint például a beküldött anyag, illetve a kutató csapatban résztvevő szakember-gárda hitelessége, stb. Az előzetes kiválasztáson túljutó projekteket egy zárt ajtók mögött zajló elbeszélgetés keretében hallgatja meg a Szakmai Bizottság. A szakmai ösztöndíjjal kapcsolatos legfontosabb esemény a fent említett "Alapítvány Napja" keretein belül megrendezett konferencia, mely során a Bizottság által pénzügyi finanszírozásban részesített szakmai munkák kerülnek bemutatásra.

A kutatói ösztöndíjak kiírási felhívása az alábbi linken keresztül érhető el. A benyújtási határidő idén: 2015. november 27.

http://www.banque-france.fr/fondation/fr/bourses recherche/bourses recherche.htm

4. Meghívott kutatók

A Francia Nemzeti Bank Alapítványa minden évben lehetőséget biztosít egy külföldi kutatónak arra, hogy részt vegyen a bank kutatómunkájában. A szállást és az utazást az alapítvány finanszírozza. A kezdeményezés célja, hogy a meghívott kutató közös kutatásban tudjon részt venni a központi bank munkatársaival, elősegítve az eszmecserét a központi bank és a tudományos világ résztvevői között. Az érdeklődő előadók egy hivatalos, a Francia Nemzeti Bank honlapján meghirdetett pályázat útján jelentkezhetnek, mely pályázatot évente kétszer írják ki. Az együttműködés gyümölcseként a kutatási projektben részvevők publikációt jelentetnek meg elért eredményeikről egy neves nemzetközi szaklapban.

A meghívott oktatóknak kiírt pályázati felhívás az alábbi linken keresztül érhető el: http://www.banque-france.fr/fondation/fr/chercheurs invit/chercheurs invit/them.

5. Szemináriumok

Az alapítvány folyamatosan rendez szakmai szemináriumokat, előadásokat, ahol egy-egy meghívott külföldi vagy hazai szakember mutatja be eddig elért eredményeit. A szemináriumi előadás anyaga, a bemutatott szakmai kutatás szövege a bemutatást követően elérhetővé válik az interneten angolul is. A szemináriumokra előjelentkezés szükséges.

A 2015-ös évben megrendezett szemináriumok listája az alábbi linken érhető el (ahol bizonyos esetekben az előadások szöveges kivonata is letölthető):

http://www.banque-france.fr/fondation/fr/seminaires/seminaires.htm

6. A legjobb szakdolgozat szakmai díja

Egy szakmai bizottság értékelése alapján évente ítélik oda a díjat, melynek összege 3 000 euro. Legutóbb egy doktori képzésben részt vevő hallgató nyerte el az összeget, de az elvárt képzés szintje nincs előre meghatározva.

7. Fiatal Kutatói Közgazdász Ösztöndíj

A fiatal – tanulmányaikat legfeljebb öt éve befejezett- közgazdászoknak járó díjat évente osztják ki. A díjazottak 3 000 euro támogatásban részesülnek.

8. Intézményi támogatások

A Francia Nemzeti Bank Alapítványa évente 40 000 euro támogatást oszt szét a szakmai közgazdasági és pénzügyi kutató intézetek és egyéb szervezetek között, mely összeget szemináriumok, szakmai előadások és konferenciák szervezésére fordíthatják. A pályázatban tudományos kutató intézetek, illetve olyan közhasznú szervezetek vehetnek részt, melyeknek tagjai akadémikusok, kutatók, és fő célkitűzésük a monetáris politika, a pénz- és bankrendszer kutatása.

A pályázat beadásához a szervezetnek be kell nyújtania a teljes éves jelentését, tagjainak tudományos fokozatát igazoló dokumentumokat, a kutatók összes nemzetközi szakmai folyóiratban publikált tanulmányát, és mindent, ami bizonyítja, hogy a szervezet segítette a tudományos kutatások terjesztését és támogatását a megfelelő gazdaságpolitikai körökben. A támogatásban részesült szervezetnek fel kell tüntetnie a honlapján és egyéb nyilvános felületein az alapítvány logóját. A támogatásban részesülő szervezetnek a honlapján és az egyéb kiadványaiban fel kell tüntetnie az alapítvány által meghirdetett pályázatokat, az esedékes konferenciákat és egyéb ezekhez kapcsolódó közérdekű információkat. A kiválasztott szervezet hozzáférést kap egyes szakmai folyóiratokhoz és részvételi lehetőséget nyer bizonyos konferenciákon.

A támogatásban részesült szervezet bemutatásra kerül az Alapítvány Igazgató Tanácsa és/vagy Szakmai Bizottsága előtt. Egy szervezetnek nyújtható maximális támogatás egy pályázat alkalmával 6 000 euro.

9. Az alapítvány gazdálkodása és a Francia Nemzeti Bank által nyújtott támogatások

Az alapítvány honlapján nem találtunk pontos összeget sem az alapítvány tőkéjével, sem a Francia Nemzeti Bank által folyósított éves támogatással kapcsolatban. Az összefoglaló készítése során sikerült felvennünk a kapcsolatot az alapítvány pénzügyi vezetőjével. Sajnos azonban a válaszlevélben sem írták meg a francia jegybank által nyújtott támogatási összeget. A levélben a támogatásra utalván az alapítvány munkatársa a következőt írta: "A Francia Nemzeti Bank részéről a támogatás folyamatos, továbbá a jegybank biztosította az alapítvány alaptőkéjét. A Bank az anyagi támogatás mellett szakmai és adminisztrációs támogatást is nyújt az Alapítvány számára, beleértve a szervezet által használt irodákat is".

Az alapítvány által odaítélt támogatások, díjak számszerűsítve a következőek:

Kutatói Ösztöndíj Program: 120.000 euro

Intézményi Támogatások: 40.000 euro (ebből egy-egy intézet egy pályázat alkalmával 6000

eurót kaphat)

A legjobb szakdolgozat szakmai díja: 3.000 euro

Fiatal Kutatói Közgazdász Ösztöndíj (2 db): 2*3.000 euro = 6.000 euro

Összesen: 169.000 euro

Források

• http://www.banque-france.fr/fondation/gb/home.htm